

Наталія БОРИСОВА,
orcid.org/0000-0002-8450-7305

*кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри іноземної філології, перекладу та методики навчання
Університету Григорія Сковороди в Переяславі
(Переяслав, Київська область, Україна) natalieborysova@gmail.com*

ОСОБЛИВОСТІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТІВ GOOD ТА EVIL У ТВОРІ Р. ДАЛА “CHARLIE AND THE CHOCOLATE FACTORY”

У статті розкриті особливості репрезентації концептів GOOD та EVIL у творі Р. Дала “Charlie and the Chocolate Factory”. Зазначено, що концепт є вербалізованим культурним сенсом, що прийшов на зміну образу, поняттю і значенню. Лінгвокультурний концепт є багаторівневою ментальною одиницею, яка вимагає комплексного вивчення мови, свідомості й культури. Метою статті є комплексний аналіз лексики, що вербалізує концепти GOOD та EVIL в англійській мові. Наголошено, що концепти GOOD та EVIL утворюють біполярну концептуальну конструкцію, що входить до низки концептуальних сфер. Лексико-семантичне поле “good” (добро) має оцінний та ціннісний характер. Лише така моральна цінність, як добро, допомагає людині обрати раціональну поведінку в різних життєвих ситуаціях та уникнути помилок. У лінгвістиці лексема «добро» сприймається, як усе позитивне, а «зло» є його протилежністю. Поняття “evil” (зло) теж є загальним оціночним поняттям, що вживається для позначення негативного аспекту людської діяльності і підлягає обмеженню і подоланню. Воно є антиподом «добра» і до нього відносять все, що руйнує людину в різних проявах (природних і суспільних), а в широкому сенсі його ототожнюють з життєзапереченням. Зазначено, що категоріальні концепти GOOD та EVIL мають схожі риси в різних лінгвокультурах. Вивчивши їх репрезентації у творі Р. Дала “Charlie and the Chocolate Factory”, виявлено, що вони пов’язані з великою кількістю фреймів, до складу яких входить позитивний і / або негативний оцінний складник. В концепті GOOD виділяються такі семантичні ознаки: моральна норма, емотивна оцінка та соціальна потреба. До концепту GOOD віднесені такі фрейми: family, love, hope, care, joy, happiness, admiration, dream. До змістових рядів концепту EVIL відносять відхилення від моральних норм, заподіяння шкоди, емотивну оцінку, соціальне зло, вади тощо. Тому він репрезентований такими фреймами, як poverty, hunger, espionage, connivance, disappointment, addiction, envy, impatience, punishment. Виявлено, що лексичні та стилістичні засоби вербалізації концептів GOOD та EVIL дозволяють передати емоційний та оцінний аспекти відображених подій, виразніше відтворити духовний світ персонажів. Такі засоби реалізації аналізованих концептів у чарівній картині світу Р. Дала належать переважно до загальнонавжіваних, оскільки тексти розраховані на дітей.

Ключові слова: поняття, GOOD, EVIL, фрейми, лексика, позитивний і негативний оцінний складник.

Nataliia BORYSOVA,
orcid.org/0000-0002-8450-7305

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Foreign Philology, Translation
and Teaching Methodology
Hryhoriy Skovoroda University in Pereiaslav
(Pereiaslav, Kyiv region, Ukraine) natalieborysova@gmail.com*

PECULIARITIES OF REPRESENTATION OF GOOD AND EVIL CONCEPTS IN THE TEXT OF R. DAHL “CHARLIE AND THE CHOCOLATE FACTORY”

The article reveals the peculiarities of representation of concepts of GOOD and EVIL in the text of R. Dahl “Charlie and the Chocolate Factory”. It is noted that the concept is a verbalized cultural meaning that has replaced an image, a concept and a meaning. The linguistic-cultural concept is a multilevel mental unit that requires a comprehensive study of language, consciousness and culture. The purpose of the article is a comprehensive vocabulary analysis that verbalizes the concepts of GOOD and EVIL in English. It is emphasized that the concepts of GOOD and EVIL form a bipolar conceptual construction, which is part of a number of conceptual areas. The lexical-semantic field “good” has an evaluative and value character. Only such a moral value as good helps a person to choose rational behavior in different life situations and avoid mistakes. In linguistics, a lexeme “good” is perceived as all positive, and “evil” is its opposite. The concept of “evil” is also a general evaluative concept used to denote the negative aspect of human activity and is subject to limitation and overcoming. It is the antithesis of “good” and it includes everything that destroys

a man in various manifestations (natural and social), and in a broad sense it is identified with the denial of life. It is noted that the categorical concepts of GOOD and EVIL have similar features in different linguistic cultures. Examining their representations in R. Dahl's "Charlie and the Chocolate Factory", they found that they are associated with a large number of frames, which include a positive and/or negative evaluation component. The concept of GOOD highlights the following semantic features: moral norm, emotional evaluation and social need. The concept of GOOD includes the following frames: family, love, hope, care, joy, happiness, admiration, dream. The semantic series of the EVIL concept include deviations from moral norms, harm, emotional evaluation, social evil, defects etc. Therefore, it is represented by such frames as poverty, hunger, espionage, connivance, disappointment, addiction, envy, impatience, punishment. It was found that lexical and stylistic means of verbalization of the concepts of GOOD and EVIL allow to convey emotional and evaluative aspects of the reflected events, to more clearly reproduce the spiritual world of the characters. Such means of realization of the analyzed concepts in the magical picture of the world of R. Dahl belong mainly to the commonly used ones, as the texts are intended for children.

Key words: *concepts, GOOD, EVIL, frames, vocabulary, positive and negative evaluation component.*

Постановка проблеми. Концепт є вербалізованим культурним сенсом, що прийшов на зміну образу, поняттю і значенню. Від поняття він успадкував дискурсне уявлення змісту, від образу – метафоричність і конотативність, а від значення – внесення його імені в лексичну систему мови. Тому лінгвокультурний концепт – це багаторівнева ментальна одиниця, яка вимагає комплексного вивчення мови, свідомості й культури.

Художній світ літературної казки – складний для опису й вивчення, а також для створення різних класифікацій, але доступний і відкритий для сприйняття. І причиною цьому є не тільки їх універсальність, але й пізнання. Занурюючись у цей чарівний світ, сприймаються всі його умовності, закони, які завжди ведуть до перемоги добра над злими, темними силами.

Аналіз досліджень. Концепт, який відображає не тільки мову, але й світогляд, мислення, сприйняття дійсності та створює структуру знань, став об'єктом дослідження таких лінгвістів, як В. І. Карасик, О. В. Кубрякова, В. А. Маслова, З. Д. Попова, О. О. Селіванова, Ю. С. Степанов, Й. О. Стернін та інших.

Текст казки був предметом наукової розвідки у різних аспектах. Структурний аспект казки досліджували К. Бремон, А. Ж. Греймас, М. Я. Поляков, М. Поп, Б. Холбек, Х. Ясон. Надлінгвопрагматичним напрямом працювали Н. Л. Мاستилко, О. О. Розанова, а над лінгвостилістичним – О. Д. Нефьодова, над лінгвокогнітивним – Н. Ф. Єремєєва, К. П. Єсипович, Ю. В. Мамонова та інші.

Мета статті полягає у комплексному аналізі лексики, що вербалізує концепти GOOD та EVIL у творі Р. Дала "Charlie and the Chocolate Factory".

Виклад основного матеріалу. Термін «концепт» на позначення оперативної одиниці свідомості виражається вербальними засобами, такими як лексичні, фразеологічні, паремійні тощо, і включає, окрім ментального, ще й образний та емоційно-оціночний компоненти. Варто відокремлювати термін «концепт» від суміжних

«поняття» та «значення» як одиниць різних сфер віднесеності та наповнення. Концепт є категорією, ширшою за поняття та значення, поєднує у собі елементи обох, при цьому маючи додаткові характеристики суб'єктивності (асоціативного та емоційного наповнення) та лінгвокультурної відміченості (Карасик, Слышкин, 2001).

Концепти GOOD та EVIL утворюють біполярну концептуальну конструкцію, що входить до низки концептуальних сфер. Ці концепти є значущими для мовної картини світу, адже специфікою поняття «добро» є уявлення людини про універсальні еталони й норми, що зумовлено особливостями історичного та культурного розвитку народу.

Лексико-семантичне поле GOOD має оцінний та ціннісний характер. Лише така моральна цінність, як добро, допомагає людині обрати раціональну поведінку в різних життєвих ситуаціях та уникнути помилок. У лінгвістиці лексема «добро» сприймається як усе позитивне, а «зло» є його протилежністю.

Поняття EVIL теж є загальним оціночним поняттям, що вживається для позначення негативного аспекту людської діяльності і підлягає обмеженню і подоланню. Воно є антиподом «добра» і до нього відносять все, що руйнує людину в різних проявах (природних і суспільних), а в широкому сенсі його ототожнюють з життєзапереченням.

Вважаємо за необхідне розглянути формування кожного концепту окремо, зокрема першим розглянемо концепт GOOD на матеріалі повісті-казки Роальда Дала "Charlie and the Chocolate Factory".

На основі трактування понять GOOD і особливості жанру літературної казки, а також проаналізувавши твір Роальда Дала, виділено фрейми, що входять до складу цього концепту, зокрема до них відносимо *family, love, hope, care, joy, happiness, admiration, dream*. Тобто до зазначеного концепту належить все позитивне в житті людей, що відповідає їх бажанням, мріям, інтересам тощо.

Фрейм "FAMILY" репрезентується у творі розповідями, згадками про сім'ю головного героя

Чарлі Бакета, яка сприймається як щось хороше і має зв'язок з добром, тому до цей фрейм реалізується слотами: *friendship, mutual support, proud*.

Піклування і турбота вважаються проявом добра, тому "CARE" є невіддільним складником концепту "GOOD". Цей фрейм включає в себе ті епізоди взаємодії героїв, у яких вони турбуються або пропонують допомогу один одному. Іменник *solicitude* (піклування) також репрезентує концепт GOOD. Увага і доброзичливість були основними проявами турботи у вказаній сім'ї, члени якої всіх підтримували у скрутних ситуаціях.

Наступний фрейм "LOVE" є важливим складником розумової одиниці GOOD, оскільки любов практично завжди викликає у людини добрі, світлі асоціації. До цього фрейму відносимо різні види любові: любов найстаршого покоління до своїх внуків ("*Charlie, his beloved grandson*"), де прикметник *beloved* (улюблений) репрезентує цей фрейм найяскравіше; любов батьків до своїх дітей, навіть коли діти є неслухняними, й розбещеними ("*Well, I just hated to see my little girl feeling unhappy like that <...>*"); любов до шоколаду ("*The one thing he longed for more than anything else was ... CHOCOLATE*"). Тому слотом, який реалізує фрейм "LOVE", є *chocolate*, який є пристрастю (*passion*), бажанням (*wish*), мрією (*dream*).

Значимо, що для Віллі Вонка справжньою любов'ю була його фабрика – справа всього його життя, в яку він вкладав всі свої знання, уміння, бажання. У цьому разі цей фрейм реалізується слотом "*factory*", який вербалізується за допомогою *marvellous place* і заповнюється словосполученнями *nerve centre, the heart of the whole business, so beautiful*.

Наступний фреймом, який входить до концепту GOOD, є "HOPE". Чарлі мав надію побувати на фабриці, знайти Золотий квиток, покращити рівень життя своєї сім'ї тощо: *They all knew it was ridiculous to expect this one poor little bar of chocolate to have a magic ticket inside it, and they were trying as gently and as kindly as they could to prepare Charlie for the disappointment. But there was one other thing that the grown-ups also knew, and it was this: that however small the chance might be of striking lucky, the chance was there. The chance had to be there* (Dahl).

Іменник *chance* лише в цьому прикладі вжитий три рази. Повтор є підкресленням особливої надії та сподіванням на здійснення найзаповітнішого бажання. Отже, "HOPE" маркується іменником *chance, expectation*.

Концепт GOOD є неможливим без прояву такого почуття, як радість, тому фрейм "JOY" є

тим, що несе добро. Словосполучення *smiles of pleasure* вербалізує цей фрейм. У порівнянні: *For they loved this little boy. He was the only bright thing in their lives* (Dahl), Чарлі порівнюють з «яскравим моментом», який лише був у їхньому житті.

Вигук '*Yipppppppppp!*' ('*Yipppppppppp!*' he shouted. *Three cheers for Charlie! Hip, hip, hooray!*') (Dahl) теж є проявом радості, як і словосполучення *a dance of victory* є свідченням нестримної радості, яку може проявити людина: *... this old fellow of ninety-six and a half, who hadn't been out of bed these last twenty years, jumped on to the floor and started doing a dance of victory in his pyjamas* (Dahl).

Радість від зустрічі з власниками Золотих квитків сповнювала господаря шоколадної фабрики Віллі Вонка: *Just in time, my dear boy! I'm so glad! So happy for you! And this? Your grandfather? Delighted to meet you, sir! Overjoyed! Enraptured! Enchanted! All right! Excellent!* (Dahl R.). Цей фрейм реалізується зазначеними словами, що є проявом радості і задоволення. У цьому прикладі вжито багато прикметників, зокрема, *delighted, overjoyed, enraptured, enchanted*, а також прислівники: *All right! Excellent!*

Наступний фрейм, який розглядається у цьому дослідженні, є "HAPPINESS". Слід зазначити, що він пов'язаний з попереднім фреймом "JOY", тому що щастя здебільшого пов'язане з радістю, вони є дотичними. Для родини Бакетів було щастям кожен вечір слухати розповіді дідуса Джо, і в цей час їхня вбога хатина ставала *a happy place*.

Лексеми і словосполучення *the great day, small chocolate bar, marvellous birthday mornings, treasure, a bar of solid gold* заповнюють слот "Birthday" фрейму "HAPPINESS". Епітети *marvellously, extraordinarily* вказують на щастя (*happy*), яке перехоплювало подих (*quite out of breath*), і це все пов'язане зі споживанням шоколаду, що задовольняло всі бажання головного героя.

Отримавши бажане («Золотий квиток»), Чарлі був найщасливішою дитиною: *He felt quite dizzy. There was a peculiar floating sensation coming over him, as though he were floating up in the air like a balloon. His feet didn't seem to be touching the ground at all. He could hear his heart thumping away loudly somewhere in his throat* (Dahl R.). Метафора *heart thumping away loudly somewhere in his throat* є репрезентацією щастя, яке сповнювало головного героя від того, що його мрія здійсниться. Також у цьому прикладі вжито порівняння *floating up in the air like a balloon*, яке також використано для такої ж мети і реалізує фрейм "HAPPINESS".

Наступним слотом фрейму “HAPPINESS” є *big day* – день, коли володарі Золотих квитків змогли потрапити на фабрику. Прикметник *intense*, який безпосередньо пов’язаний з *happiness* передає те задоволення: *Charlie put the mug to his lips, and as the rich warm creamy chocolate ran down his throat into his empty tummy, his whole body from head to toe began to tingle with pleasure, and a feeling of intense happiness spread over him* (Dahl).

Згаданий раніше слот *chocolate* фрейма “HAPPINESS” заповнюється епітетами *rich, warm, creamy (chocolate); intense (happiness)*, а також метафорою *tingle with pleasure*.

Наступний фрейм, який відносимо до концепту GOOD, – це “DREAM”. Найбільшою мрією для Чарлі було потрапити на шоколадну фабрику Віллі Вонки: *Golden Ticket holders – mystic and marvellous surprises that will entrance, delight, intrigue, astonish, and perplex you beyond measure. In your wildest dreams you could not imagine that such things could happen to you! Just wait and see!* (Dahl). Такі лексичні одиниці, як *Golden Ticket, mystic and marvellous surprises, delight, intrigue, astonish, perplex*, є маркерами фрейму “DREAM”.

Мрія в тексті вживається з прикметником у найвищому ступені *wildest*, де ознака проявляється більшою мірою. Слот *the entire factory* репрезентує мрію головного героя. Проте й інші персонажі були сповнені прагнень.

У Віллі Вонка теж була мрія: залишити свою улюблену справу чемній, добрій дитині, якій він зможе передати свої найдорожчі секрети виготовлення солодощів: *I don't want a grown-up person at all. A grown-up won't listen to me; he won't learn. He will try to do things his own way and not mine. So I have to have a child. I want a good sensible loving child, one to whom I can tell all my most precious sweet-making secrets – while I am still alive!* (Dahl).

Останній фрейм, який репрезентує концепт GOOD, – це “ADMIRATION”. Містер Віллі Вонка був захоплений своєю справою. Маркерами фрейму “ADMIRATION” (що стосується власника фабрики) є лексеми *work, sweets, caramel yacht etc.*, які заповнюють слот *business*, а маркерами захоплення (що стосується Чарлі Бакета) є лексеми *chocolate river, the waterfall, the huge sucking pipes, the minty sugar meadows, the Oompa-Loompas, the beautiful pink boat, Mr Willy Wonka etc.*

Слот *business* заповнюється лексемами *chocolate, marshmallows, caramels, sweets, sugar balloons*. Це може здатися дивним, проте для власника шоколадної фабрики захопленням є його справа, яку він вважав справою усього свого

життя, а всі солодощі, які він виробляв, і є його справою.

Отже, добро (*good*) відносять до загальних оціночних понять, що є позитивним у людській діяльності і є протилежністю злу. До поняття добро відносять змістовну визначеність волі людини, тобто те, що вона зробила б, якби це залежало від її волі. Добро є найважливішим поняттям, що стосується сенсу життя.

Концептосфера поняття EVIL включає низку відповідних лексичних одиниць, які можна згрупувати навколо ключових понять. Поняття «Зло» вербалізується лексикою, яка має значення з негативною конотацією. Концепт EVIL реалізується за допомогою таких фреймів: *poverty, hunger, espionage, connivance, disappointment, addiction, envy, impatience, punishment*. Вважаємо за доречне розглянути кожен окремо.

Перший фрейм, який відносимо до концепту EVIL, – “Poverty”. Бідність є злом, яке характеризується відсутністю необхідних матеріальних засобів для того, щоб жити повноцінним життям. Цей фрейм реалізується за допомогою слоту “*old house*” і заповнюється такими фразами: *only two rooms in the place altogether, and there was only one bed; slept in the other room, upon mattresses on the floor; in the winter, freezing cold draughts blew across the floor all night long* (Dahl).

Фрейм “Poverty” маркується прикметниками *bad, freezing cold, awful, poor*. Виділена лексика красномовно характеризує бідність.

Слот “*winter cold*” теж реалізується у цьому фреймі. Він заповнюється такими фразами: *freezing air; rushing in through the sides of the windows and under the doors; was no place to go to escape them; four old ones lay silent and huddled in their bed; trying to keep the cold out of their bones* (Dahl).

Наступним фреймом є “Hunger”. Звичним раціоном для сім’ї головного героя було їсти страви з капусти і вареної картоплі, тому слотом для вказаного фрейму є “*poor food*”. Маркерами цього слоту також є: *bread, margarine, boiled potatoes, cabbage for lunch, cabbage soup for supper*.

Фраза “*empty feeling in their tummies*” яскраво вербалізує почуття голоду, яке супроводжувало усіх Бакетів кожного дня: “*The Buckets, of course, didn't starve, but every one of them – the two old grandfathers, the two old grandmothers, Charlie's father, Charlie's mother, and especially little Charlie himself – went about from morning till night with a horrible empty feeling in their tummies*” (Dahl).

Наступний фрейм, який виділено з концепту EVIL, є “ESPIONAGE”, який включає в себе розповіді про шпигунство, яке здавна розцінюється

як прояв зла. У Віллі Вонка було багато заздрічників, які постійно підсиляли своїх шпигунів, щоб викрасти секретні рецепти. Маркованою лексикою до цього фрейму є *jealous, spies, steal, pretending*. Через це містер Вонка був змушений відмовитися від звичайних робітників, щоб уникнути розголошення рецептів і запобігти шпигунству, що призвело до втрати роботи тими, хто там працював.

Ще один фрейм, який має негативну конотацію, – “*a mad chocolate-buying spree*” – це шоколадна лихоманка, яка охопила всіх: *And now the whole country, indeed, the whole world, seemed suddenly to be caught up in a mad chocolate-buying spree, everybody searching frantically for those precious remaining tickets. Fully grown women were seen going into sweet shops and buying ten Wonka bars at a time, then tearing off the wrappers on the spot and peering eagerly underneath for a glint of golden paper* (Dahl).

Отже, маркованою лексикою, яка заповнює цей фрейм, є *spree, frantically, tearing off, eagerly*.

Фрейм “CONNIVANCE” теж виділяється з концепту EVIL, тому що потурання – це надмірне поблажливе ставлення до когось, що спонукає (якщо це стосується дітей) до неслухняності і розбещеності. У повісті-казці Р. Дала “Charlie and the Chocolate Factory” ця тема має широке висвітлення.

Дієслова *started buying up, must have bought, loaded on, sent directly to* стають маркерами фрейму «потурання», а наслідком потурання є балуваність, вередливість (*screaming, kicking and yelling*), розбещеність і зіпсованість (*spoil*).

Ще один фрейм з негативною конотацією – це “DISAPPOINTMENT”. Розчарування було найбільшим смутком для Чарлі, яке йшло за надією знайти Золотий квиток: *There was no sign of a Golden Ticket anywhere. ‘Well – that’s that!’ said Grandpa Joe brightly. ‘It’s just what we expected* (Dahl).

Вважаємо за доречне розглянути наступний, найбільше представлений у творі фрейм “ADDICTION”, що включає в себе розповіді про залежності, які здавна розцінюються людиною як прояви зла.

У головного позитивного героя Чарлі теж була своя залежність, проте лише одна – це пристрасть до шоколаду, яка була для нього своєрідним випробуванням. Словосполучення, які яскраво репрезентують цей фрейм і заповнюють слот “*chocolate*” – це *the one awful thing, tortured little Charlie, the lover of chocolate*.

Фрейм “ADDICTION” вербалізований словосполученнями, які заповнюють слот “*chocolate*” –

це *the one awful thing, tortured little Charlie, the lover of chocolate*. Цей фрейм репрезентований слотом *food*, який тут має негативну конотацію через ненажерливість, жадібність (*gluttony, greed*) і представляють цей фрейм, як зло, тобто згубну залежність, яка призвела Августуса Глупа до ожиріння. Слова та словосполучення, що заповнюють слот “*gum*” і реалізують фрейм ADDICTION, – це *chewing the gum, furious, stick it on the end of the bedpost, old piece of gum*. Також слотом до фрейму “ADDICTION” є *watching TV*, який заповнюється словосполученнями: *an enormous television set, eyes glued to the screen, watching a film in which one bunch of gangsters was shooting up another bunch of gangsters with machine guns*.

Фрейм “IMPATIENCE” не належить до позитивних рис людини, тому що нетерплячість є проявом нездатності чекати, терпіти тощо. Нетерплячість була спільною рисою характеру всіх дітей, що відвідали шоколадну фабрику, але це не стосується Чарлі, який виховувався в іншому середовищі і тому не мав такої вади.

Фрейм “impatience” репрезентується словосполученнями *an enormous round blue ball, a gigantic blueberry, the great round fruit*. Цей фрейм репрезентується слотом *bad manners*, тому що невихованість була притаманна всім дитячим персонажам, окрім Чарлі.

Перейдемо до розгляду останнього фрейму “PANISHMENT”, що входить до концепту EVIL. Поведінку дитини можна схвалювати або ні. Часом покарання йде за провинною. Що мається на увазі під карою у повісті Р. Дала “Charlie and the Chocolate Factory” – це розплата дітей, гостей Віллі Вонки, за їхні вчинки чи за нетерплячість, чи ганебну залежність, яка призводить до негативних наслідків, тощо.

Фрейм “PANISHMENT” реалізується слотами *debauchery, gluttony, greedy, impatience, spoiling* і заповнюється іменниками: *blueberry, juice, journey, tube, TV, screen, gum, boat, Oompa-Loompa, squirrels*.

Висновки. Категоріальні концепти GOOD і EVIL мають схожі риси в різних лінгвокультурах. Вивчивши їх репрезентації, дійшли висновку, що вони пов’язані з великою кількістю фреймів, до складу яких входить позитивний і / або негативний оцінний складник. У концепті GOOD виділяються певні семантичні ознаки: моральна норма, емотивна оцінка та соціальна потреба. Щодо концепту EVIL, то до змістових рядів цього концепту відносять відхилення від моральних норм, заподіяння шкоди, емотивну оцінку, соціальне зло, вади тощо.

Добір лексичних і стилістичних засобів вербалізації концептів GOOD і EVIL дозволяє передати емоційний та оцінний аспекти відображених подій, виразніше відтворити духовний світ персонажів. Такі засоби реалізації аналізованих концептів у чарівній картині світу Р. Дала належать переважно до загальноновживаних, оскільки тексти розраховані на дітей.

Вважаємо, що запропонована розвідка містить перспективу для подальшого вивчення лексико-семантичного наповнення концептів на визначення їх структурно-функціональних особливостей, зокрема, здійснення більш глибокого концептуального аналізу концептів GOOD та EVIL та типологічного порівняння цих концептів на матеріалі сучасної англійської та української мов.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бешлей О. В. Інтеграція лінгвокогнітивного та лінгвостатистичного методів дослідження концепту. *Мова. Свідомість. Концепт* : зб. наук. статей. Мелітополь : МДПУ, 2016. Вип. 6. С. 75–78.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ-Ірпінь : ВТФ «Перун», 2002. 1720 с.
3. Дал Р. Чарлі і шоколадна фабрика. Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2019. 240 с.
4. Добро и зло. *Философский словарь*. URL: <http://www.harc.ru/slovar/663.html> (дата звернення: 17.12.2020).
5. Карасик В. И., Слышкин Г. Г. Лингвокультурный концепт как единица исследования. *Методологические проблемы когнитивной лингвистики* : Сб. науч. тр. / Под ред И. А. Стернина. Воронеж : ВГУ, 2001. С. 75–80.
6. Кушнірова Т. В. Жанрові особливості дитячої прози Роальда Дала. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка* : Філологічні науки. Випуск 36. Кам'янець-Подільський : Аксиома, 2014. С. 148–153.
7. Миколишена Т. В. Чарівний топофон казок Роальда Дала як невід'ємна його складова індивідуально-авторської картини світу в перекладацькому вимірі (на матеріалі казки «Чарлі і шоколадна фабрика»). *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер. : Філологія. 2016. № 23 том 2. С. 95–98.
8. Dahl R. Charlie and the Chocolate Factory. URL: <http://booksonline.com.ua/view.php?book=165028> (Last accessed: 28.12.2020).

REFERENCES

1. Beshlei O. V. Intehratsiia lnhvokohnityvnoho ta lnhvostatystychnoho metodiv doslidzhennya kontseptu. *Mova. Svidomist. Kontsept*. [Integration of linguocognitive and linguostatistic methods of concept research. Language. Consciousness. Concept]. Melitopol: MDP, 2016. Issue. 6. pp. 75–78 [in Ukrainian].
2. Velykyi tлумachnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi movy [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language] / ed. W. T. Busel. Kyiv-Irpin: VTF "Perun", 2002. 1720 p. [in Ukrainian].
3. Dahl R. Charli i shokoladna fabryka [Charlie and the Chocolate Factory]. Kyiv: A-BA-BA-GA-LA-MA-GA, 2019. 240 p. [in Ukrainian].
4. Dobro y зло. [Good and evil]. Philosophical dictionary. URL: <http://www.harc.ru/slovar/663.html> (Last accessed: 17.12.2020) [in Russian].
5. Karasik V. I., Slyshkin G. G. Lingvokul'turnyy kontsept kak yedynitsa issledovaniya [Linguocultural concept as a research unit]. *Methodological problems of cognitive linguistics*. Edited by I. A. Sternin. Voronezh: Voronezh State University, 2001. pp. 75–80 [in Russian].
6. Kushnirova T. V. Zhanrovi osoblyvosti dytiachoi prozy Roalda Dala [Genre features of Roald Dahl's children's prose]. *Scientific works of Kamianets-Podilskyi National University named after Ivan Ohienko: Philological Sciences. Issue 36. Kamianets-Podilskyi: Axiom, 2014. Pp.148–153* [in Ukrainian].
7. Mykolyshena T. V. Charivnyi toponofon kazok Roalda Dala yak nevidiemna yoho skladova indyvidualno-avtorskoi kartyny svitu v perekladatskomu vymiri (na materialy kazky "Charli i shokoladna fabryka"). [The magic topophone of Roald Dahl's fairy tales as an integral part of his individual author's picture of the world in the translation dimension (based on the fairy tale "Charlie and the Chocolate Factory")]. *Scientific Bulletin of the International Humanities University. Ser.: Philology. 2016. № 23. Vol. 2. pp. 95–98* [in Ukrainian].
8. Dahl R. Charlie and the Chocolate Factory. URL: <http://booksonline.com.ua/view.php?book=165028> (Last accessed: 28.12.2020).